

VLADÁR, Vojtech: *Pramene práva Katolíckej cirkvi v historickom vývoji.*

Plzeň : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk,
2009. 220 s. ISBN 978-80-7380-187-8

Koncom roka 2009 rozšírila ponuku knižných titulov z cirkevného práva nová monografia mladého kánonistu Vojtecha Vladára *Pramene práva Katolíckej cirkvi v historickom vývoji*. Táto monografia je výstupom vedeckého projektu VEGA s názvom „Významné pramene stredovekého práva a ich prínos pre súčasnosť“ a autor si v nej kladie za cieľ poskytnúť ucelený prehľad na vývoj kánonického práva cez jeho pramene. Čiastkovými cieľmi bolo podať komplexný syntetický prierezový pohľad na vývoj prameňov práva Katolíckej cirkvi, ako aj pohľad na podstatné legislatívne zmeny, ktoré v kánonickom práve počas jeho histórie nastali.

Katolícka cirkev sa vždy pokladala a stále sa pokladá za právne dokonalú spoločnosť, a teda má aj svoje vlastné právo, ktoré zaväzuje jej členov. Ak sa niekto chce bližšie oboznámiť s týmto systémom, musí okrem jeho pozitívneho znenia porozumieť i jeho historickému rozmeru. A ten už obsahuje nielen dejiny právnych inštitútov, prameňov, ale aj právnej vedy samotnej.

Právo Katolíckej Cirkvi – cirkevné právo sa pokladá za hraničný odbor medzi právom a teológiou a z toho dôvodu sa vyučuje aj na teologických fakultách. Takisto je však – aj keď musíme s poľutovaním konštatovať, že v našich končinách nie vždy ako povinný predmet – súčasťou štúdia na právnických fakultách. O to viac musíme takúto prácu privítať.

Monografia poskytuje prierezový prehľad prameňov práva od počiatkov existencie Katolíckej cirkvi až do Druhého vatikánskeho koncilu, keď bol viacerými zákonmi rozsiahle novelizovaný prvý *Kódex kánonického práva* z roku 1917. Táto téma bližšie prispieva k pochopeniu funkcie práva a relativity právnych pojmov vo vzťahu k istým obdobiam vývoja Katolíckej cirkvi, ale i svetskej spoločnosti. Práca bližšie vysvetľuje pojem kánonického práva, jeho pramene z pohľadu teórie práva a poukazuje tiež na jeho zložitý dejinný vývoj cez pramene, z ktorých akoby celý tento právny systém vyvierať. Týmto spôsobom sa usiluje poukázať nielen na podstatné legislatívne zmeny, ktoré nastali vo vývoji kánonického práva v jeho univerzálnom kontexte, ale tiež na spôsob vývoja jednotlivých druhov právnych noriem platných v Katolíckej cirkvi. Hlavným cieľom tejto práce je predovšetkým podať čo najkomplexnejší pohľad na vývoj kánonického práva ako kryštalizácie právneho poriadku Katolíckej cirkvi od najstarších právnych predpisov, cez súborné zbierky a ďalšie pramene, až po prvý ucelený *Kódex kánonického práva*.

Autor sa síce miestami obmedzuje na vymenovanie najdôležitejších prameňov práva toho-ktorého obdobia, na druhej strane však tým určite poskytuje

čitateľovi skvelé systematické vodidlo, umožňujúce lepšie porozumieť vývoju práva Katolíckej cirkvi, čo môže byť nápomocné nielen pre teológov. Pri najdôležitejších či najzaujímavejších prameňoch kánonického práva (Graciánov dekrét a Pseudo-izidoriánske dekretálie) však v knihe nachádzame natoľko pôsobivý a zaujímavý výklad, že mení odborný text na vynikajúce, miestami až beletristické čítanie.

Autor pracoval na dobrej úrovni nielen s prameňmi, ale aj s bohatou literatúrou; podarilo sa mu zozbierať takmer všetky relevantné pramene patriace do skúmaného obdobia a zároveň ich aj analyzovať, a preto túto monografiu odporúčam každému, kto má záujem rozšíriť si svoj obzor aj o oblasť prameňov práva Katolíckej cirkvi.

JUDr. Viktor Križan, PhD.
Právnická fakulta Trnavskej univerzity
Hornopotočná 23, 918 43 Trnava